

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 1 февруари 2024 г.
(OR. en)

5998/24

Междуетноститутуционално досие:
2024/0028(COD)

POLCOM 35
COEST 87
AGRI 69
CODEC 225

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	1 февруари 2024 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2024) 50 final
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2024) 50 final.

Приложение: COM(2024) 50 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 31.1.2024 г.
COM(2024) 50 final

2024/0028 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи
търговските отстъпки,
приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране
между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия
и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

Непровокираната и необоснована агресивна война от страна на Русия срещу Украйна, започнала на 24 февруари 2022 г., оказва тежко отрицателно въздействие върху възможността на Украйна да търгува с останалата част от света — поради понесените човешки жертви, необходимостта от съсредоточаване върху защитата на територията, разселването на огромно население, разрушаването на производствения капацитет и невъзможността да се използва съществена част от транспортните средства вследствие на ограничаването на достъпа до Черно море. В тази затруднена обстановка Европейският съвет подчерта в заключенията си от 27 октомври 2023 г. и 15 декември 2023 г., че ще продължи да предоставя силна политическа и икономическа подкрепа на Украйна дотогава, докогато това е необходимо. Освен това Украйна поиска от Съюза да улесни във възможно най-голяма степен условията, които ще позволят на страната да запази търговската си позиция спрямо останалата част от света и да задълбочи още повече търговските си отношения със Съюза. Мерките за тази цел включват улесняване на логистиката чрез Споразумението между Съюза и Украйна относно автомобилния превоз на товари¹ и коридорите за солидарност между ЕС и Украйна, както и повишаване на степента на либерализация на пазара чрез Регламент (ЕС) 2022/870 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г.² и Регламент (ЕС) 2023/1077 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г.³ относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране. Регламент (ЕС) 2023/1077 влезе в сила на 6 юни 2023 г. и ще се прилага до 5 юни 2024 г. Тези мерки са доказали своята ефективност за осигуряването на допълнителна гъвкавост и сигурност за украинските производители.

С оглед на продължаващата агресивна война от страна на Русия срещу Украйна, на произтичащата от това необходимост от продължаване на икономическата подкрепа за Украйна, както и на факта, че през юни 2022 г. на Украйна беше предоставен статут на

¹ Вж. Решение (ЕС) 2022/1158 на Съвета от 27 юни 2022 г. за подписване, от името на Съюза, и временно прилагане на Споразумението между Европейския съюз и Украйна за автомобилен превоз на товари (ОВ L 179, 6.7.2022 г., стр. 1) и Решение (ЕС) 2022/2435 на Съвета от 5 декември 2022 г. за сключването от името на Европейския съюз на Споразумението между Европейския съюз и Украйна за автомобилния превоз на товари (ОВ L 319, 13.12.2022 г., стр. 5), както и Решение № 2/2023 на Съвместния комитет, създаден със Споразумението между Европейския съюз и Украйна за автомобилния превоз на товари, от 16 март 2023 г. относно продължаването на действието на споразумението (ОВ L 123, 8.5.2023 г., стр. 36).

² Регламент (ЕС) 2022/870 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна (ОВ L 152, 3.6.2022 г., стр. 103).

³ Регламент (ЕС) 2023/1077 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна (ОВ L 144, 5.6.2023 г., стр. 1).

страна — кандидатка за членство в ЕС, а през декември 2023 г. започнаха преговори за присъединяване, Комисията предлага регламент на Европейския парламент и на Съвета за подновяване на тези мерки за либерализация на търговията, който следва да се прилага за период от една година, считано от датата на изтичане на срока на мерките, действащи понастоящем (т.е., считано от 6 юни 2024 г.):

- Временно спиране на всички мита, които все още са дължими по дял IV от Споразумението за асоцииране между ЕС и Украйна (наричано по-нататък „споразумението за асоцииране“)⁴ за създаване на задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия (ЗВЗСТ). Това обхваща две категории продукти:
 - плодове и зеленчуци, за които се прилага системата на входните цени;
 - селскостопански продукти и преработени селскостопански продукти, които са предмет на тарифни квоти.
- Временно спиране на прилагането на глава V и член 24 от общите правила за внос (защитни мерки)⁵ по отношение на вноса с произход от Украйна.

Тези временни и извънредни мерки ще спомогнат за продължаването на подкрепата и насърчаването на съществуващите търговски потоци от Украйна към Съюза. Това е в съответствие с една от основните цели на споразумението за асоцииране, а именно създаването на условия за задълбочаване на икономическите и търговските отношения, водещи до постепенната интеграция на Украйна във вътрешния пазар на ЕС.

Мерките за либерализиране на търговията, предвидени в настоящото предложение за регламент, се предприемат при спазване на ангажимента по член 2 от споразумението за асоцииране, който утвърждава като основен елемент на споразумението насърчаването на зачитането на принципите на суверенитет и териториална цялост, ненарушимост на границите и независимост. В същия дух самите мерки за либерализиране на търговията ще зависят от спазването на същите основни принципи, посочени в член 2, включително тези, които предвиждат, че зачитането на демократичните принципи, правата на човека и основните свободи и зачитането на принципа на върховенството на закона представляват съществени елементи от това споразумение.

Съдържащите се в настоящото предложение мерки за либерализиране на търговията имат за цел също така да гарантират, в съответствие с член 207, параграф 1 от ДФЕС, че общата търговска политика на Съюза се провежда в контекста на принципите и целите на външната дейност на Съюза, посочени в член 21 от ДЕС.

Съгласно предложението въз основа на редовно наблюдение ще се прилага защитен механизъм, даващ възможност за налагане на всички мерки, които са необходими.

⁴ Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна (ОВ L 161, 29.5.2014 г., стр. 3), бе подписано от страните по него на два етапа — през март и юни 2014 г. Някои части от споразумението за асоцииране се прилагат временно от 1 ноември 2014 г. насам. ЗВЗСТ се прилага временно от 1 януари 2016 г. и е изцяло в сила от 1 септември 2017 г., след като бе ратифицирана от всички държави — членки на ЕС.

⁵ Регламент (ЕС) 2015/478 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2015 г. относно общите правила за внос (ОВ L 83, 27.3.2015 г., стр. 16).

Защитният механизъм включва и задължение за Комисията да предприеме мерки, ако вносът на домашни птици, яйца и захар надвиши средната аритметична на количествата, внесени през 2022 г. и 2023 г.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Посочените мерки за либерализиране на търговията ще бъдат в съответствие с прилагането на споразумението за асоцииране, и по-специално с дял IV за създаване на ЗВЗСТ, в който се предвижда, че в рамките на преходен период от максимум 10 години, считано от влизането в сила на споразумението, страните постепенно създават зона за свободна търговия.

Освен това посредством Регламент (ЕС) 2023/1077 беше засвидетелстван твърдият ангажимент на ЕС за предоставянето на икономическа подкрепа на Украйна чрез международна търговия в контекста на руската агресивна война срещу страната. Подновяването на мерките за либерализация на търговията е логично продължение на тази политика, тъй като агресивната война и икономическите затруднения на Украйна продължават.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Европейският съюз категорично осъди агресивната война от страна на Русия срещу Украйна и предприе единствени по рода си мерки в подкрепа на Украйна в този извънреден контекст, включително предоставяне на финансова помощ, в т.ч. макрофинансова помощ за спешни мерки и възстановяване, доставка на военно оборудване и приемане на широкообхватни санкции срещу Русия и Беларус, както и засилване на сътрудничеството в рамките на Споразумението за асоцииране. Освен това Украйна получи статут на страна — кандидатка за членство в ЕС, през юни 2022 г., а през декември 2023 г. започнаха преговори за присъединяване. Следователно предложеният регламент ще бъде в съответствие със задължението на Съюза съгласно член 21, параграф 3 от ДЕС да осигурява съгласуваност между различните области на външната си дейност, както и с член 207, параграф 1 от ДФЕС, който предвижда, че общата търговска политика се провежда в контекста на принципите и целите на външната дейност на Съюза.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание за предложението е член 207, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

В съответствие с член 3, параграф 1, буква д) от ДФЕС общата търговска политика е от изключителната компетентност на Съюза. Следователно принципът за субсидиарност не се прилага.

- **Пропорционалност**

Настоящото предложение е необходимо за прилагането на общата търговска политика и за постигането на целта за оказване на подкрепа на Украйна при настоящите икономически затруднения, включително в областта на търговията със Съюза.

- **Избор на инструмент**

Настоящото предложение е в съответствие с член 207, параграф 2 от ДФЕС, който предвижда мерки по линия на общата търговска политика.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Не се прилага.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не се прилага.

- **Оценка на въздействието**

За да се гарантира продължаването на мерките за либерализиране на търговията с Украйна след изтичането на срока на действие на Регламент (ЕС) 2023/1077 на 5 юни 2024 г., е важно регламентът да влезе в сила на 6 юни 2024 г. Като се има предвид тази необходимост и произтичащата от това спешност на настоящото предложение, не беше извършена оценка на въздействието. Търговските и свързаните с търговията разпоредби на споразумението за асоцииране обаче бяха предмет на възложена от ГД „Търговия“ през 2007 г. оценка на въздействието относно устойчивостта, която допринесе за процеса на преговори за ЗВЗСТ. При посоченото проучване бе потвърдено, че изпълнението на търговските и свързаните с търговията разпоредби ще има благоприятно икономическо въздействие както за ЕС, така и за Украйна.

Освен това съгласно Регламент (ЕС) 2023/1077 потоците на вноса се наблюдават и докладват редовно. Наблюдението не показва *prima facie* доказателства за неблагоприятно въздействие върху пазара на Съюза.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Мярката не води до увеличаване на регулаторната тежест за предприятията.

- **Основни права**

Тези мерки зачитат същите основни принципи, заложили в споразумението за асоцииране между ЕС и Украйна. По-конкретно, в член 2 от споразумението за

асоцииране с Украйна се предвижда, че зачитането на демократичните принципи, правата на човека и основните свободи и зачитането на принципа на върховенството на закона представляват основни елементи от това споразумение.

Мерките за либерализиране на търговията ще бъдат в съответствие също и с Хартата на основните права на Европейския съюз.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Въз основа на прогнозата за обема на вноса на продукти, обхванати от предложения регламент, надвишаващ годишната безмитна квота от Украйна през 2021 г., Европейският съюз ще загуби 33,4 милиона евро годишно от митнически приходи. Следователно общата прогнозна сума възлиза на 33,4 милиона евро⁶ и въздействието върху собствените ресурси на ЕС ще бъде много ограничено.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Онлайн доклади за развитието на двустранната търговия между ЕС и Украйна са публикувани на специализираните уебсайтове на Европейската комисия. На всеки два месеца се извършва редовно наблюдение на въздействието на регламента, като се взема предвид информацията за износа, вноса, цените на пазара на Съюза и производството на Съюза на продуктите, предмет на мерките за либерализиране на търговията.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не се прилага.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

С оглед на извънредната ситуация в Украйна мярката има за цел да увеличи търговските потоци, засягащи целия внос от Украйна, посредством спиране на всички налози и вносни мита, прилагани за украинските продукти. Мерките за либерализиране на търговията ще бъдат под формата на пълно спиране на вноските мита за всички продукти.

⁶ Прогнозата е, че превишението на тарифните квоти ще възлезе на 44,5 млн. евро. Следователно загубата на приходи от традиционни собствени ресурси вследствие на настоящия регламент се оценява на 44,5 милиона евро (брутна сума, включително разходите по събирането) $\times 0,75 = 33,4$ милиона евро за въпросния период.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи
търговските отстъпки,
приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране
между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия
и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹,

като имат предвид, че:

- (1) Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна² (наричано по-нататък „споразумението за асоцииране“) представлява основата, върху която се градят отношенията между Съюза и Украйна. В съответствие с Решение 2014/668/ЕС на Съвета³ дял IV от споразумението за асоцииране, който се отнася до търговията и свързаните с търговията въпроси, започна да се прилага временно от 1 януари 2016 г. и влезе в сила на 1 септември 2017 г. след ратифицирането му от всички държави членки.
- (2) Споразумението за асоцииране изразява желанието на страните по него („страните“) да укрепят и разширят отношенията си по амбициозен и новаторски начин, а също и да улеснят и постигнат постепенна икономическа интеграция, в

¹ Позиция на Европейския парламент от дд.мм.2024 г. [(все още непубликувана в Официален вестник)] и решение на Съвета от

² ОВ L 161, 29.5.2014 г., стр. 3.

³ Решение 2014/668/ЕС на Съвета от 23 юни 2014 г. за подписване, от името на Европейския съюз, и временно прилагане на Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна, по отношение на дял III (с изключение на разпоредбите относно третирането на граждани на трети държави, които са законно наети като работници на територията на другата страна) и дялове IV, V, VI и VII от него, както и на свързаните приложения и протоколи (ОВ L 278, 20.9.2014 г., стр. 1).

съответствие с правата и задълженията, произтичащи от членството на страните в Световната търговска организация.

- (3) В член 25 от споразумението за асоцииране се предвижда постепенното установяване на зона за свободна търговия между страните в съответствие с член XXIV от Общото споразумение за митата и търговията от 1994 г. („ГАТТ от 1994 г.“). За тази цел в член 29 от споразумението за асоцииране се предвижда постепенното премахване на митата в съответствие с включените в него графици и се предвижда възможността за ускоряване и разширяване на обхвата на това премахване.
- (4) Непредизвиканата и неоправдана агресивна война от страна на Русия срещу Украйна, започнала на 24 февруари 2022 г., оказва тежко отрицателно въздействие върху възможността на Украйна да търгува с останалата част от света както поради разрушаването на производствения капацитет, така и поради невъзможността да се използва значителна част от транспортните средства, например вследствие на ограничения и несигурен достъп до Черно море. При тези извънредни обстоятелства и за да се смекчат отрицателните икономически последици от агресивната война от страна на Русия срещу Украйна, е необходимо да се ускори развитието на по-тесни икономически отношения между Съюза и Украйна с цел предоставянето на подкрепа на украинските органи и население да продължи. Поради това е необходимо и целесъобразно да продължи стимулирането на търговските потоци и предоставянето на отстъпки под формата на мерки за либерализиране на търговията за всички продукти в съответствие с ускореното премахване на митата върху търговията между Съюза и Украйна.
- (5) В съответствие с член 21, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) Съюзът трябва да осигурява съгласуваност между различните области на външната си дейност. Съгласно член 207, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) общата търговска политика трябва да се провежда съгласно принципите и целите на външната дейност на Съюза.
- (6) Срокът на действие на Регламент (ЕС) 2023/1077 на Европейския парламент и на Съвета⁴ изтича на 5 юни 2024 г.
- (7) Временните мерки за либерализиране на търговията, установени с настоящия регламент, следва да бъдат под формата на: i) спиране на прилагането на системата на входните цени по отношение на плодовете и зеленчуците; ii) спиране на прилагането на тарифните квоти и вносните мита; и iii) спиране на прилагането на глава V и член 24 от Регламент (ЕС) 2015/478 на Европейския парламент и на Съвета⁵. Чрез тези мерки на практика Съюзът временно ще

⁴ Регламент (ЕС) 2023/1077 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна (ОВ L 144, 5.6.2023 г., стр. 1—6).

⁵ Регламент (ЕС) 2015/478 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2015 г. относно общите правила за внос (ОВ L 83, 27.3.2015 г., стр. 16).

предостави подходяща икономическа и финансова подкрепа на Украйна и на засегнатите стопански субекти.

- (8) С цел предотвратяването на измами прилагането на преференциалния режим, установен с настоящия регламент, следва да е обусловено от спазването от страна на Украйна на всички съответни условия, с които е обвързано получаването на ползи съгласно споразумението за асоцииране, включително правилата за произход на съответните продукти и свързаните с тях процедури, и с участието на Украйна в тясното административно сътрудничество със Съюза, предвидено в споразумението за асоцииране.
- (9) Преференциалният режим, установен с настоящия регламент, следва да се прилага, при условие че Украйна се въздържа от въвеждане на нови мита или такси с равностоен ефект, както и на нови количествени ограничения или мерки с равностоен ефект, или от повишаване на съществуващите нива на мита или такси, или от въвеждане на други ограничения върху търговията със Съюза, освен ако това е явно оправдано в контекста на агресивната война от страна на Русия.
- (10) Преференциалният режим, установен с настоящия регламент, следва да се прилага също така, при условие че Украйна продължи да спазва общите принципи на споразумението за асоцииране. В това отношение в член 2 от споразумението за асоцииране се предвижда, наред с другото, че зачитането на демократичните принципи, правата на човека и основните свободи, насърчаването на зачитането на принципите на суверенитет и териториална цялост, ненарушимост на границите и независимост, както и предотвратяването на разпространението на оръжията за масово унищожение и свързаните с тях материали и техните средства за доставка представляват съществени елементи от споразумението за асоцииране. Освен това в член 3 от споразумението за асоцииране са заложили принципите на върховенството на закона, борбата с корупцията, борбата с различните форми на транснационална организирана престъпност и борбата срещу тероризма, насърчаването на устойчиво развитие и ефективно многостранно сътрудничество, които са от основно значение за укрепването на отношенията между страните.
- (11) Необходимо е да се предвиди възможността — при условие че след надлежно обосновано искане от държава членка или по собствена инициатива Комисията извърши оценка в контекста на редовното наблюдение на въздействието на настоящия регламент — за предприемане на всички необходими мерки по отношение на вноса на всички продукти, попадащи в обхвата на настоящия регламент, който оказва неблагоприятно въздействие върху пазара на Съюза или пазара на една или няколко държави членки на сходни или пряко конкурентни продукти. Налице е особено несигурно положение на пазарите на месо от домашни птици, яйца и захар, което може да навреди на селскостопанските производители от Съюза, ако вносът от Украйна се увеличи. Целесъобразно е да се въведе автоматична защитна мярка по отношение на яйцата, домашните птици и захарните продукти, която да се активира, ако количествата, внесени съгласно настоящия регламент, надвишат средната аритметична на количествата през 2022 г. и 2023 г.

- (12) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за спиране на прилагането на преференциалния режим, предвиден в член 1, параграф 1, ако условията за ползване на този преференциален режим вече не са изпълнени, и за въвеждането на защитни мерки в случаите, когато пазарът на Съюза или пазарът в една или няколко държави членки на сходни или пряко конкурентни продукти е засегнат неблагоприятно от вноса съгласно настоящия регламент. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁶. За приемането на временни защитни мерки следва да се използва процедура по консултиране предвид въздействието и естеството на такива мерки и тяхната логическа последователност във връзка с приемането на окончателни защитни мерки.
- (13) В годишния доклад на Комисията относно прилагането на задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия, която е неразделна част от споразумението за асоцииране, следва да се включи подробна оценка на прилагането на мерките за либерализиране на търговията, установени с настоящия регламент.
- (14) Поради неотложния характер на въпроса, свързан със ситуацията, предизвикана от агресивната война на Русия срещу Украйна, е уместно да се прибегне до изключението от срока от осем седмици, предвидено в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към ДЕС, към ДФЕС и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.
- (15) С оглед на изтичането на срока на действие на Регламент (ЕС) 2023/1077 на 5 юни 2024 г. настоящият регламент следва да влезе в сила на 6 юни 2024 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Мерки за либерализиране на търговията

1. Въвежда се следният преференциален режим:
- а) прилагането на механизма на „входните цени“ се спира за продуктите, за които той се прилага съгласно посоченото в приложение I-A към споразумението за асоцииране. За вноса на тези продукти не се прилагат мита;
 - б) прилагането на всички тарифни квоти, установени съгласно приложение I-A към споразумението за асоцииране, се спира, а продуктите, обхванати от тези квоти, се допускат за внос от Украйна в Съюза без никакви мита.

⁶ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

2. Прилагането на глава V и член 24 от Регламент (ЕС) 2015/478 се спира временно по отношение на вноса с произход от Украйна.

Член 2

Условия за правото за прилагане на преференциалния режим

Преференциалният режим, предвиден в член 1, параграф 1, се прилага при следните условия:

- а) спазване на правилата за произход на продуктите и свързаните с тях процедури, както е предвидено в споразумението за асоцииране;
- б) въздържане от страна на Украйна от въвеждане на нови мита или такси с равностоен ефект, както и на нови количествени ограничения или мерки с равностоен ефект върху вноса с произход от Съюза, и от повишаване на съществуващите нива на мита или такси, или от въвеждане на други ограничения върху търговията със Съюза, включително дискриминационни вътрешни административни мерки, освен ако това е ясно обосновано в контекста на войната; както и
- в) зачитане от страна на Украйна на демократичните принципи, правата на човека и основните свободи и зачитането на принципа на върховенството на закона, както и постоянни и непрекъснати усилия за борба с корупцията и незаконните дейности, предвидени в членове 2, 3 и 22 от споразумението за асоцииране.

Член 3

Временно спиране

1. Ако Комисията установи, че са налице достатъчно доказателства за неспазване от страна на Украйна на условията, определени в член 2, Комисията може чрез акт за изпълнение да спре изцяло или частично прилагането на преференциалния режим, предвиден в член 1, параграф 1. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, предвидена в член 5, параграф 3.
2. Ако държава членка поиска от Комисията да спре прилагането на някой от преференциалните режими въз основа на неспазване от страна на Украйна на условията, посочени в член 2, буква б), в срок от четири месеца от искането Комисията представя мотивирано становище относно основателността на твърдението за неспазване от страна на Украйна. Ако Комисията стигне до заключението, че твърдението е обосновано, тя започва процедурата, посочена в параграф 1 от настоящия член.

Член 4

Защитни мерки

1. Ако продукт, попадащ в обхвата на член 1, параграф 1, с произход от Украйна, се внася при условия, които оказват неблагоприятно въздействие върху пазара на Съюза или върху пазара на една или няколко държави членки за сходни или

пряко конкурентни продукти, Комисията може да наложи чрез акт за изпълнение всяка необходима мярка. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, предвидена в член 5, параграф 3.

Тези мерки могат да бъдат налагани за такъв срок, какъвто е необходим, за да се противодейства на неблагоприятните въздействия върху пазара на Съюза или върху пазара на една или няколко държави членки на сходни или пряко конкурентни продукти.

2. Комисията наблюдава редовно въздействието на настоящия регламент, като взема предвид информацията за износа, вноса, цените на пазара на Съюза или на пазара на една или няколко държави членки и за производството на Съюза на продуктите, предмет на мерките за либерализиране на търговията по член 1, параграф 1, буква б).

Комисията информира държавите членки за резултатите от редовното наблюдение на всеки два месеца, считано от влизането в сила на настоящия регламент.

3. За да наложи мерки в съответствие с параграф 1, Комисията прави оценка на състоянието на пазара на Съюза или на пазара на една или няколко държави членки на сходни или пряко конкурентни продукти. Тази оценка започва:

- а) след надлежно обосновано искане от държава членка, включващо достатъчно *prima facie* доказателства, за които основателно може да се очаква, че са на разположение на тази държава членка съгласно параграф 4, за наличието на внос, който оказва неблагоприятно въздействие върху пазара, посочен в параграф 1; или
- б) по собствена инициатива, след като за Комисията стане видно, че има достатъчно *prima facie* доказателства за наличието на внос, който оказва неблагоприятно въздействие върху пазара, посочен в параграф 1.

Оценката, посочена в първа алинея, се извършва в рамките на четири месеца от започването ѝ.

4. При извършване на оценката съгласно параграф 3 Комисията взема предвид всички значими пазарни тенденции, включително въздействието на съответния внос върху състоянието на пазара на Съюза или пазара на една или няколко държави членки на сходни или пряко конкурентни продукти. Тази оценка включва фактори като:

- а) темповете и обема на увеличаване на вноса от Украйна на съответния продукт в абсолютно и относително изражение;
- б) въздействието на съответния внос върху производството и цените в Съюза или в една или няколко държави членки, като същевременно се вземат предвид тенденциите при вноса от други източници.

Този списък не е изчерпателен и могат да бъдат взети предвид и други значими фактори.

5. При критични обстоятелства, когато забавянето би причинило трудно поправима вреда, Комисията може посредством акт за изпълнение временно да наложи всяка необходима мярка. Такива мерки могат да бъдат налагани само при надлежно обосновано искане от държава членка съгласно параграф 3, буква а) от настоящия член и се приемат в срок от 21 дни след получаване на искането. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 5, параграф 4. Срокът на прилагане на дадена временна защитна мярка не може да превишава 120 дни.
6. Когато в резултат на оценката, посочена в параграф 3, Комисията прецени, че пазарът на Съюза или пазарът на една или няколко държави членки за сходни или пряко конкурентни продукти е бил засегнат неблагоприятно, и възнамерява да наложи окончателна мярка съгласно параграф 1, тя публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*, с което обявява въвеждането на такива мерки. В известието се съдържа обобщение на основните резултати от оценката и се посочва срокът, в който заинтересованите страни могат да представят становищата си в писмен вид. Този срок не може да надвишава 10 дни от датата на публикуване на известието.
7. Ако през периода от 6 юни до 31 декември 2024 г. кумулативният обем на вноса на яйца, домашни птици или захар след 1 януари 2024 г. достигне съответната средна аритметична на обемите внос, регистрирани през 2022 г. и 2023 г., в срок от 21 дни и след като информира Комитета по защитните мерки, създаден с член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/478, Комисията:
- а) въвежда отново за този продукт съответната тарифна квота, спряна по силата на член 1, параграф 1, буква б), до 31 декември 2024 г.; и
 - б) въвежда, считано от 1 януари 2025 г., или тарифна квота, равна на пет дванадесети от посочената средна аритметична, или съответната тарифна квота, спряна с член 1, параграф 1, буква б), като се взема по-високата от двете стойности.

Ако през периода от 1 януари до 5 юни 2025 г. кумулативният обем на вноса на яйца, домашни птици или захар за периода след 1 януари 2025 г. достигне пет дванадесети от съответната средна аритметична на обемите внос, регистрирани през 2022 г. и 2023 г., Комисията — в срок от 21 дни и след като информира Комитета по защитните мерки — въвежда отново за този продукт съответната тарифна квота, спряна с член 1, параграф 1, буква б).

За целите на настоящия параграф понятията „яйца“, „домашни птици“ и „захар“ се отнасят до всички продукти, обхванати от тарифните квоти в допълнението към приложение I-A към споразумението за асоцииране съответно за яйца и албумини, месо от домашни птици и продукти от такова месо, както и захари, а средната аритметична се изчислява, като сумата на обемите внос през 2022 г. и 2023 г. се раздели на две.

8. Ако Комисията наложи мярка съгласно параграф 1, 5 или 7, с която отново се въвежда тарифна квота, спряна по силата на член 1, параграф 1, буква б),

количеството, внесено през календарната година, през която Комисията налага тази мярка, се взема предвид при управлението на тази тарифна квота.

Член 5 *Процедура на комитет*

1. Комисията се подпомага от Комитета по Митническия кодекс, създаден по силата на член 285, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁷, във връзка с член 3, параграф 1 от настоящия регламент. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. Комисията се подпомага от Комитета по защитните мерки, създаден по силата на член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/478, във връзка с член 4, параграф 1 от настоящия регламент. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
4. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 6 *Оценка на прилагането на мерките за либерализиране на търговията*

В годишния доклад на Комисията относно прилагането на задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия се включва подробна оценка на прилагането на мерките за либерализиране на търговията, предвидени в настоящия регламент, и доколкото е целесъобразно — оценка на социалното въздействие на тези мерки в Украйна и в Съюза. На уебсайта на Комисията се предоставя информация за вноса на продукти съгласно член 1, параграф 1, буква б) и тази информация се актуализира ежемесечно.

Член 7 *Влизане в сила и прилагане*

Настоящият регламент влиза в сила на 6 юни 2024 г.

Настоящият регламент се прилага до 5 юни 2025 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

⁷ Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЯ С
ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА, СТРОГО ОГРАНИЧЕНО ДО ПРИХОДНАТА
ЧАСТ

1. НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО:

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно временно либерализиране на търговията с цел допълване на търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна.

2. БЮДЖЕТНИ РЕДОВЕ:

Глава 12, статия 120

Сума, предвидена в бюджета за 2024 г.: **24 620 400 000 €**

3. ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ

☐ Предложението няма финансово отражение

☒ Предложението няма финансово отражение върху разходите, но върху приходите то е следното:

Бюджетен ред	Приходи	Период: част от 2024 г. — част от 2025 г.* (в млн. евро до един знак след десетичната запетая)
Глава 12, статия 120 ⁸	<i>Отражение върху собствените ресурси</i>	33,4
Общо		

* Период от една година от датата на влизане в сила на регламента

Изчисленията се основават на обема на вноса през 2021 г. на продукти, обхванати от предложения регламент, над годишната безмитна квота (т.е. 40 тарифни квоти).

⁸ По отношение на традиционните собствени ресурси (селскостопански мита, налози върху захарта, мита) посочените суми следва да бъдат в нетен размер, т.е. след приспадане от брутните суми на 25 % за разходи по събирането.

Въз основа на горните изчисления загубата на приходи от традиционни собствени ресурси, която може да настъпи вследствие на предложения регламент, се оценява на 44,5 млн. евро (брутна сума, включително разходите по събирането) $\times 0,75 = 33,4$ млн. евро за въпросния период.

4. МЕРКИ ЗА БОРБА С ИЗМАМИТЕ

С цел предотвратяването на измами правото за прилагане на търговските мерки, установени с предложения регламент, следва да се предостави, при положение че Украйна спазва всички съответни условия, с които е обвързано получаването на ползи съгласно споразумението за асоцииране, включително правилата за произход на съответните продукти и свързаните с тях процедури, и при положение че участва в тясното административно сътрудничество със Съюза, предвидено в споразумението за асоцииране.